

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: **B.**, nar. X. v obci D., naposledy bytom v zahraničí D., t. č. P., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU- 602/PO-Ž/2007 zo dňa 6. júna 2007, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Sz 141/2007-29 zo dňa 5. decembra 2008 takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Sz 141/2007-29 zo dňa 5. decembra 2008 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-602/PO-Ž/2007 zo dňa 6. júna 2007, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13c ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z o azyle a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl, podľa

§ 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 mu neposkytol doplnkovú ochranu a rozhodol, že v jeho prípade neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom do 31.12.2007, ďalej len zákon o pobyte cudzincov) do Indie. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu, doplnkovej ochrany a pre rozhodnutie o prekážkach vyhostenia do krajiny pôvodu podľa osobitného zákona. Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci. Stotožnil sa s názorom odporcu, že navrhovateľ v konaní nepreukázal opodstatnenosť ani existenciu obáv a ani prenasledovanie z dôvodu prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Krajský súd uviedol, že dôvodom odchodu navrhovateľa z krajiny pôvodu boli obavy o život z dôvodu fyzických útokov zo strany Kongres. Navrhovateľ bol členom politickej strany Akali Dal, išlo o vzájomný konflikt medzi členmi strany Kongres a Akali Dal navrhovateľ mal byť v roku 2004 trikrát fyzicky napadnutý. Podľa krajského súdu takéto dôvody nie sú dôvodmi pre udelenie azylu, pretože navrhovateľ v čase odchodu z krajiny nemohol mať opodstatnené obavy z prenasledovania, keďže od roku 2004 nemal so žiadnymi osobami alebo orgánmi v krajine pôvodu žiadne problémy. Ak teda odporca navrhovateľovi azyl neudelil, rozhodol podľa krajského súdu správne.

Za vecne správne považoval krajský súd aj rozhodnutie odporcu o neudelení doplnkovej ochrany, pretože okolnosti uvádzané navrhovateľom počas konania nemožno hodnotiť ako vážne dôvody pre domnienku, že by navrhovateľovi v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu hrozilo vážne bezprávie charakterizované zákonom o azyle (§ 2 písm. f/ zákona o azyle).

Krajský súd sa napokon stotožnil aj so závermi a zisteniami odporcu o tom, že v prípade navrhovateľa neboli zistené skutočnosti brániace jeho návratu do krajiny pôvodu z dôvodov ustanovených v § 58 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že z rozhodnutia krajského súdu nie je zrejmé, či súd preskúmal správnosť skutkových zistení odporcu v rozsahu, aký namietal v opravnom prostriedku. Z rozhodnutia krajského súdu nie je podľa navrhovateľa zrejmé, na základe akých skutočností dospel súd k názoru, že námietky navrhovateľa o nedostatočne zistenom skutkovom stave neboli opodstatnené.

Navrhovateľ zdôraznil, že o azyl požiadal z politických dôvodov, pretože ako člen strany Akali Dal sa dôvodne obával zabitia zo strany členov Kongres, ktorí už zabili dvoch jeho kamarátov a členov Akali Dal. Počas svadby jeho sestry napadli členovia strany Kongres účastníkov svadby, ktorí boli členmi strany Akali Dal, vrátane navrhovateľa a jeho kamarátov. Počas útoku zastrelili členovia strany Kongres kamaráta navrhovateľa, navrhovateľovi sa podarilo utiecť a následne asi 4 mesiace sa skrýval doma, vybavil si potrebné doklady a v strachu o život ušiel z Indie. Doma nemohol zostať, lebo v oblasti kde žil, všetci vedia, že je členom strany Akali Dal a osoby, ktoré ich napadli na svadbe ich tiež poznajú a nebol pre nich problém zistiť, kde sa nachádza. Navrhovateľ uviedol, že neverí, že by mu pomohla polícia alebo iné štátne orgány, pretože v Indii vládne korupcia, tak sa na pomoc štátu nemôže spoliehať. Uviedol, že sa nemôže presťahovať ani do inej časti Indie, pretože by tam nemal žiadne zázemie a sociálnu sieť a osoby, ktoré sa mu vyhrážali, ho tam môžu kedykoľvek nájsť

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť v celom rozsahu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Zopakoval argumenty pre ktoré rozhodol negatívne o žiadosti o udelenie azylu, doplnkovej ochrany ako aj ohľadne výroku o neexistencii prekážok administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona. Zdôraznil, že navrhovateľ ako hlavný dôvod opustenia krajiny uviedol obavu o svoju bezpečnosť. V roku 2005 bol údajne svedkom potýčky, pri ktorej mali prísť o život dvaja stúpenci strany Akali Dal. Incident bol údajne nahratý aj na video svadobčanov, na základe čoho boli páchatelia usvedčení a odsúdení. Navrhovateľ mal proti nim svedčiť na polícii a preto sa obáva, že po prepustení si s ním budú vybavovať účty. Páchatelia boli usvedčení hlavne na základe videozáznamu, ako uviedol navrhovateľ, preto je podľa odporcu jeho obava, že ho budú páchatelia po prepustení z väzenia prenasledovať, neopodstatnená. V priebehu roku 2004 odišiel navrhovateľ

do Thajska a Malajzie, údajne kvôli problémom s členmi politickej strany Kongres. Išlo o bežné konflikty medzi stúpenkami politických strán v Indii, ktoré však podľa odporcu nezakladajú opodstatnené obavy z prenasledovania v zmysle ženevského dohovoru o postavení utečencov. Nakoľko sa navrhovateľ vrátil už na začiatku roku 2005 do rodnej dediny, nemohli byť tieto problémy závažného charakteru. Potom odišiel na tri mesiace do Dillí a na tri mesiace do Uttar Pradesh, v auguste 2005 odišiel znovu do Dillí, údajne k osobe, ktorá mu zabezpečila odchod z krajiny pôvodu. Tu žil bez toho, aby sa dostal do konfliktov s členmi politických strán, či inými obyvateľmi až do jeho odchodu z krajiny pôvodu v januári 2007.

Odporca poukázal na to, že navrhovateľ využil možnosť vnútorného presídlenia, žil z úspor, ktoré postupne mýňal, jeho zhoršená ekonomická situácia ho viedla k rozhodnutiu opustiť krajinu pôvodu. Skutočnosť, že nemal v krajine pôvodu stály príjem, ako aj fakt, že sa netajil tým, že jeho cieľovou krajinou bolo Taliansko, potvrdzujú ekonomické dôvody jeho žiadosti, ktoré nie sú dôvodom pre udelenie azylu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. marca 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 8 písm. a/ zákona o azyle a (v znení účinnom do 31.12.2007) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných **alebo** náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (písm. b/).

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i/, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredĺži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d/, vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu. 9a)

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo

trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelenie azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu, (Správa o o situácii v oblasti ľudských práv v krajine pôvodu, ktorú vydal Úrad pre demokraciu, ľudské práva a prácu MZV USA 8.3.2006, Správa Human Rights Watch India z januára 2007, Správa o krajine: India, vydaná Ministerstvo vnútra VB, apríl 2005), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na posúdenie žiadosti navrhovateľa v súvislosti dôvodmi, pre ktoré žiadal o udelenie azylu a na možné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Z obsahu administratívneho spisu (z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 20.4.2007) vyplynulo, že navrhovateľ dôvod odchodu z krajiny pôvodu uviedol, politické problémy kvôli členstvu v strane Akali Dal, ktoré spočívali v tom, že Kongres aj Akali Dal chceli otvoriť pobočku svojho úradu, pričom obe strany sa uchádzali o tie isté priestory. Problém sa začal v roku 2004. Vznikali potýčky a slovné vyhrážky, ktoré spôsobili, že dvaja ľudia z Akali Dal prišli o život. Navrhovateľ uviedol, že on osobne bol trikrát fyzicky napadnutý a tiež sa mu členovia Kongresu vyhrážali smrťou. Napadnutý bol v roku 2004, lekára navštíviť nemusel. Priestory nakoniec získala strana Kongres. Navrhovateľ uviedol, že bol prítomný pri potýčke, keď boli zabití dvaja členovia Akali Dal. Karnel Singh, Narinder Sharm, Happy Sharm, Pola Ram sú zodpovední za ich smrť. V súčasnosti sú vo väzení, odsúdení za tento trestný čin. Tento dokument bol zdokumentovaný na videozázname, na základe týchto dôkazov boli odsúdení. Existuje videozáznam o priebehu potýčky, náhodne ho nafilmovali ľudia, ktorí natáčali svadbu. Navrhovateľ uviedol, že krajinu opustil z dôvodu, že bol svedkom tejto potýčky a bojí sa o svoju bezpečnosť. Tento incident sa stal v apríli 2005. Navrhovateľ uviedol, že bol svedčiť aj na polícii. Na otázku, prečo nepožiadal o azyl v Poľsku (kde mal povolené víza) navrhovateľ uviedol, že v Poľsku bol len 5 dní, chcel cestovať do Talianska.

Na otázku, či ho niekto kontaktoval v Dillí alebo Uttar Pradesh a či tam mal nejaké problémy, navrhovateľ uviedol, že tam žiadne problémy nemal, nikto ho nehládal a ani sa mu nevyhráždal.

V prípade návratu do krajiny pôvodu sa obáva ľudí, proti ktorým svedčil.

Odporca v rozhodnutí, ktorým navrhovateľovi azyl neudelil, poukázal na to, že navrhovateľ podľa svojho tvrdenia bol svedkom potýčky, počas ktorej prišli o život dvaja členovia strany Akali Dal. Tento incident sa mal odohrať v apríli 2005. Útočníci sa majú nachádzať vo väzení. Obavy navrhovateľa z prípadnej pomsty sú podľa odporcu neopodstatnené, pretože ako sám navrhovateľ uviedol, tento incident bol zaznamenaný na videozáznam a práve tieto nezvratné dôkazy viedli k usvedčeniu páchatel'ov zo spáchania trestného činu.

K potýckam medzi stúpecami strán Akali Dal a Kongres (ku ktorým malo dôjsť v roku 2004) odporca uviedol, že potýčky, slovné ale aj fyzické napadnutia sú medzi členmi a sympatizantmi politických strán v Indii súčasťou každodennej reality a ako také nezakladajú žiadny opodstatnený dôvod na udelenie azylu na území SR. Napätá politická situácia je podľa správ o krajine pôvodu najmä v období konania volieb. Posledná etapa parlamentných volieb sa v Indii uskutočnila 5.10.2004 za prísnych bezpečnostných opatrení.

Odporca zdôraznil, že navrhovateľ uviedol, že problémy, ktoré mal ako člen Akali Dal sa rozhodol riešiť vycestovaním do Thajska na šesť mesiacov, kde cestoval ako turista. Po šiestich mesiacoch pokračoval v ceste do Malajzie, v zahraničí žil z úspor a do Indie sa vrátil začiatkom roka 2005. Potom cestoval do Dillí, kde mal stráviť tri mesiace v hoteli a po vyčerpaní finančných úspor mal cestovať k príbuzným, ktorí žijú v Uttar Pradesh, kde mal byť ďalšie tri mesiace.

Podľa odporcu navrhovateľ žil v Dillí bez akýchkoľvek problémov, preto je podľa jeho názoru dôvodné sa domnievať, že nad odchodom z krajiny začal uvažovať, keď vyčerpal finančné prostriedky. Na základe uvedeného odporcu vyhodnotil žiadosť navrhovateľa za účelovú, o čom nasvedčuje aj skutočnosť, že jeho cieľovou krajinou bolo Taliansko, kde sa však nedopravil. Po zadržaní políciou 27.2.2007 v Bratislave, prejavil záujem požiadať o azyl, bol odoslaný na Oddelenie azylu, tam sa však nedostavil, skontaktoval brata

v Indii, ktorý následne zaistil, aby pre neho prišiel na železničnú stanicu neznámy muž, ktorý ho mal dopraviť do Talianska. Navrhovateľ odišiel do bytu tohto muža, v ktorom sa zdržiaval až do 21.3.2007, kedy bol opäť zadržaný políciou.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkoch pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S týmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Navrhovateľ požiadal o udelenie azylu z dôvodu obavy z pomsty odsúdených páchatel'ov činu, ktorého bol svedkom a z dôvodu, že ako člen politickej strany Akali Dal sa v roku 2004 dostal do potýčok so stúpecami politickej strany Kongres.

Odvolací súd sa stotožnil so závermi odporcu, ktoré si osvojil aj krajský súd ohľadne vyhodnotenia takýchto dôvodov za irelevantné z pohľadu existencie dôvodov pre udelenie azylu a na tieto správne závery v podrobnostiach odkazuje.

Keďže udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu, bolo aj podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vyhodnotiť dôvody navrhovateľa pre ktoré žiadal o udelenie azylu vzhľadom na pomerne veľký časový odstup od udalostí, na ktoré sa odvolával (potýčky politických stúpecov strán v roku 2004 a udalosti, pri ktorých mali byť zabití dvaja členovia strany Kongres v roku 2005), za objektívne nespôsobilé vyvolať u navrhovateľ odôvodnené obavy z prenasledovania. Bez povšimnutia nemohla zostať ani skutočnosť, že navrhovateľ po týchto udalostiach bez problémov vycestoval z krajiny pôvodu, resp. že žil bez problémov v inej časti krajiny pôvodu a o udelenie azylu nepožiadal bezprostredne po príchode na územie SR, dokonca ani potom, čo bol zadržaný políciou a vyhlásil, že chce požiadať o azyl. Tieto skutočnosti nasvedčujú správnosti úvah odporcu, o tom, že žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu bolo potrebné vyhodnotiť za účelovú.

Nad rámec vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že za prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle je nutné považovať len také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou, pričom problémy so súkromnými osobami nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, pokiaľ politický systém v krajine pôvodu dáva občanom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi.

Táto skutočnosť nebola v konaní o udelenie azylu vyvrátená, preto i za predpokladu, že tvrdenia navrhovateľa o údajných konfliktoch s príslušníkmi

politickej strany Kongres, by boli pravdivé, neboli odvolacie námietky navrhovateľa dôvodné, pretože navrhovateľ nepreukázal, že verejná moc v krajine pôvodu ako celok mu odoprela poskytnúť ochranu pred prípadnými útokmi členov tejto strany.

Podľa odvolacieho súdu záver odporcu o tom, že navrhovateľ nenaplnil podmienky pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle je vecne správny a krajský súd nepochybil, keď jeho rozhodnutie potvrdil.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolací súd k záveru, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia do Indie podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k dobe, kedy navrhovateľ krajinu opustil, ale k dobe svojho rozhodnutia a v postupe odporcu a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil. Rozhodnutie odporcu o neudelení

azyly, doplnkovej ochrany a rozhodnutí o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona považovať za zákonné a rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 24. marca 2009

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu